

Cihad Müdafaası: İkinci Risale; Cihaddan Maksud Nedir?

Tarık Ebu Abdullah

2 Oca, 2019

<https://ilimvecihat.com>

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Allah'a hamd ve rasulü Mühammed'e salat ve selam olsun. Sonra...

"Cihad Müdafaası" silsilesinin birinci temhid mahiyetindeki ilk yazısında insanların en hayırlısı insanlar için en faydalı olanın olduğu hakkında ve en büyük faydanın en acil ve en önemli maslahatı celbetmenin olduğunu yazmaya çalıştım. Ancak cihad denildiği zaman tam olarak neyin kast edildiğini, niçin emredildiğini ve faydasının tam olarak ne olduğunu ihmal ettim. Bunun için bu ve sonraki yazıda Allah (celle ve a'la)'nın inayeti ve tevfiğiyle bu üç meseleye cevap vermek istiyorum. Bu da cihad hakkında üretilen şüphelere cevap vermeden evvel konuya ikinci ve üçüncü bir temhid olacak inşallah. Tevfik Allah (celle ve a'la) dendir.

Cihaddan maksud nedir?

Lügatte جهاد (cihad) kelimesi جَاهَدَ (câhede) fiilinin masdarıdır ve tüm gayretini ortaya koymak, çaba sarf etmek gibi manalara gelir. İbni Manzur (rahimehullah) şöyle der: "Cihad, savaşta veya diliyle veya takat getirdiği şey için, tüm gücüyle çaba sarf etmektir." [1]

Ez-Zebidi (rahimehullah) şöyle der: "Cihad, düşmanla savaştır. Mücahede gibi. Kişi düşmana karşı savaştığı zaman ona karşı cihad etti denilir." [2]

İslam şariatında cihadın manası Allah yolunda can, mal ve dil ile var gücünü ortaya koymaktır, Allah'ın kelimesini en yüce kılmak için tüm imkânları sarf etmektir.

İmam el-Buhari (rahimehullah)'ın Ebu Musa el-Eşari (radiyallahu anhu)'dan ihraç ettiği hadiste şöyle demiştir:

جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ الرَّجُلُ يُقَاتِلُ لِلْمَغْنَمِ وَالرَّجُلُ يُقَاتِلُ لِلذِّكْرِ وَالرَّجُلُ يُقَاتِلُ لِيُرَى مَكَانَهُ فَمَنْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ مَنْ قَاتَلَ لِيَتَكُونَ كَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا فَهُوَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

"Rasulullah (sallallahu aleyhi vesellem)'e bir kişi geldi ve: "Kimi erkekler ganimet malı için savaşır, kimisi de insanlar arasında adının söylenip övülmesi için savaşır, kimisi de yiğitlikteki mevkii derecesi görülsün diye savaşır. Şu halde kim Allah yolunda cihad edendir?" diye sordu. Rasulullah (sallallahu aleyhi vesellem): " **Her kim Allah'ın kelimesi en yüce olsun diye savaşır, işte o Allah yolundadır**" buyurdu."

Bu hadiste Rasulullah (sallallahu aleyhi vesellem) hem dinde emredilmiş olan

cihadı tavsif ederek takyid etmiştir ve hem de emredilmiş olmasının gayesini tasrih etmiştir.

İslam dininin beyan ettiği, emrettiği, itibar ettiği ve kabul ettiği ve gayrini kabul etmediği cihad, Allah yolunda olan cihaddır. Bu bir. Ve ikinci önemli husus. Allah yolunda cihadın ana gayesi ve bütün diğer gayelerin kendisine tabi olduğu gaye, Allah'ın kelimesinin en yüce olmasıdır.

Allah yolu İmam ibni Cerir (*rahimehullah*)'ın dediği gibi “Allah celle celaluhu’nun beyan ettiği, tavzih ettiği yol, kullarına teşri ettiği dindir”.[\[3\]](#) Veya Mukatil (*rahimehullah*)'ın dediği gibi “Allah’a tâattir”. [\[4\]](#)

Şu halde kişinin Allah yolunda olması Allah (*azze ve celle*)’nin teşri ettiği din üzere olmasıdır. Allah (*azze ve celle*)’nin tahdid edip Kuran ve Sünnet’te beyan ettiği sınırları aşmamasıdır. Aksi takdirde Allah yolundan çıkmış olur.

Kişinin Allah (*azze ve celle*)’ye itaat altında olması için her şeyden evvel nefsinin Allah (*azze ve celle*)’ya boyun eğmesi için nefsiyle mücadele etmesi lazımdır. Bunun için İmam Ahmed (*rahimehullah*)’ın Fedale bin Ubeyd (*radiyallahu anhu*)’dan tahric ettiği hadiste Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve alihi vesellem*) şöyle buyurmuştur:

الْمُجَاهِدُ مَنْ جَاهَدَ نَفْسَهُ فِي طَاعَةِ اللَّهِ

“Mucahid, nefsinin Allah’a itaat etmesi için cihad edendir (var gücünü ortaya koyandır).”

Nefsiyle mücadele eden kul ve nefsinin Allah (*azze ve celle*)’ye tâate sokan kul Allah (*azze ve celle*)’nin bütün buyruklarına boyun eğmeye tam gayret edecektir ve Onun beyan ettiği yolda Onun emrettiği gibi canıyla, malıyla ve diliyle itaat etmek için bütün imkânlarını sarf edecektir.

Binaen aleyh cihad fi sebilillah (*Allah yolunda cihad*) tabiri genel manasıyla nefsin Allah (*azze ve celle*)’ya boyun eğmesi için onunla mücadele etmeye şamil olduğu gibi can, mal ve dil ile Allah yolunda çaba sarf etmeye de şamildir.

Lakin hususi manada cihad fi sebilillah’tan maksud olan dinin ikamesi için kâfirlere karşı savaşımdır. Yani Şari’nin örfünde cihadın manası kâfirlere karşı can ve mal ile savaşımdır. Cihad lafzının şeri manalardan diğerlerine hamledilmesi için buna işaret eden karinelerin varlığı şarttır.

İbni Ruşd el-Cedd (*rahimehullah*) şöyle der: “Allah için kendini yoran herkes

Onun yolunda cihad edendir. Lakin mutlak manada Allah yolunda cihadın manası ancak şudur: İslam’a girinceye veya zelil olarak cizye verene dek kâfirlere karşı kılıçla savaşmak.” [5]

Bunun için her hangi bir yerde cihad lafzı geçtiği zaman her Müslümanın ve hatta her kâfirin aklına geldiği ve anladığı mana Allah yolunda can ve mal ile savaşmaktır. Cihadın faili olan muhahidi de herkes Allah’ın dinini yüceltmek için ve şeriatın hâkim olması için düşmana karşı canıyla ve malıyla savaşan Müslüman olarak tarif eder.

İmam ibni Cerir (rahimehullah) şöyle der: *“Allah yolunda muhahidler, Allah ve din düşmanlarına karşı mal ve can ile bütün güçlerini ortaya koyarak savaşanlardır.” [6]*

Cihad tartışmaları ve şüpheleri de ancak savaş manasındaki cihad hakkında vaki olmuştur. Yoksa kim nefse karşı mücadelenin farzu ayn mı farzu kifaye mi olduğunu tartışmış? Veya kim infak için imamın varlığı ve izni şarttır demiş? Veya kim İslam’da hakkı konuşmak sadece savunma halinde vardır demiş?

İlklerden bugüne kadar muhtelif mezheplere mensup olan bütün İslam uleması cihadın şeri manası savaştır demişlerdir ve telif ettikleri kitaplarda *“Cihad kitabı”* altında Allah yolunda savaşın ve savaşçının hükümlerinden bahsetmişlerdir.

İbnu’l-Humâm (rahimehullah) şöyle der: *“Fukehanın örfünde cihad kâfirlere karşı cihaddır. Bu da onları hak dine çağırarak ve kabul etmemeleri durumunda onlara karşı savaşmaktır.” [7]*

El-Haraşi (rahimehullah) şöyle diyor: *“Cihad, Müslümanın ahitli olmayan kâfire karşı Allah’ın kelimesini yüceltmek için savaşmasıdır.” [8]*

Ed-Dimyati (rahimehullah) şöyle diyor: *“Cihad, Allah yolunda savaştır. Muhahede’den alınmıştır. O da Allah yolunda mukateledir.” [9]*

İbni Hacer (rahimehullah) şöyle der: *“Cihad, kâfirlerle savaşta gayret göstermektir.” [10]*

El-Buhuti (rahimehullah) şöyle diyor: *“Cihad, kâfirlerle savaştır.” [11]*

Bugün bazıları ortaya çıkıp *“cihad sadece savaştan ibaret değildir”* diyorlar. Sonra savaşmaya kudretli samimi Müslümanları okumaya, davete veya para kazanmaya yönlendiriyorlar. Bizi de *“siz cihadı savaştan ibaret yaptınız”* diye

kötülüyorlar. Sonra da Allah yolunda savaşı ibtal etmek için envai şüpheler peydahlıyorlar. Heyhat! Bizim cihadı savaşıla hasrettiğimizi nereden çıkarıyorlar? Bilakis kendileri böyle yaptıkları için biz cihaddan bahsettiğimiz zaman hemen savaş hakkında envai şüpheler üretiyorlar. Biz bu hallerini garipse miyoruz. Çünkü sadece Müslümanlar değil bütün insanlar cihad denildiği zaman Allah yolunda savaşı anlıyorlar. Ama ne oluyor bu sefihlere ki, kendi hallerini dahi göremiyorlar?

Evet! Cihad mefhumu İslam şariatında yukarıda ve birçok başka yerde yazılı ve sesli izah etmeye çalıştığım gibi nefisle mücadele, canla mücadele, malla mücadele ve dille mücadele şamildir. Fakat Şari'nin örfünde manası Allah yolunda savaştır. Durum böyle olduğu için herkes cihad denildiği zaman her manadan evvel bu kelimeye savaş manasını yükler.

Ayrıca şunu da hatırlatalım. Allah yolunda savaş zorunlu olarak Allah yolunda cihadın bütün diğer kısımlarına da şamildir. Lakin aksi durum zorunlu değildir. Yani Allah yolunda savaşa çıkan bir Müslüman evvela nefsinin bu zor ve meşakkatli emre boyun eğmesi için onunla mücadele etme zorundadır. Sonra onu bu kararından vazgeçirmeye çalışan yakınlarına ve çevresine karşı diliyle mücadele etme zorundadır. Sonra Allah yolunda savaşçılara ilhak edebilmek ve savaşa salih olabilmek için malıyla mücadele etme zorundadır. Dolayısıyla Allah yolunda savaşan, Allah yolunda nefsiyle, canıyla, malıyla ve diliyle cihad edendir. Bu cihetten de bakıldığı zaman "Allah yolunda savaş" manasının her yönüyle "Allah yolunda cihad" manasına mutabık olduğunu görürüz.

Hâsılı kelam, "Cihad Müdafaası" derken kast ettiğimiz izah ettiğim surette Allah yolunda savaş müdafaasıdır.

Zaten Allah (*subhanehu* ve *teâlâ*)'nın hitabı aslında bu tartışmaya hiçbir mahal bırakmıyor. Zira bizzat savaşı emretmektedir. Şöyle buyuruyor:

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَّكُمْ وَعَسَى أَن تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَعَسَى أَن تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

***"Savaş, hoşunuza gitmediği halde size farz kılındı. Olur ki hoşlanmadığınız bir şey sizin için hayırdır. Ve sevdiğiniz bir şey sizin için şerdir. Allah bilir, siz bilmezsiniz."* (el-Bakara 216)**

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقَى وَلَا تُظْلَمُونَ فَتِيلًا

“Kendilerine “Ellerinizi (savaştan) çekin, namazı kılın, zekâtı verin” denilenleri görmedin mi? Üzerlerine savaş yazılınca hemen içlerinden bir kısmı insanlardan, Allah’tan korkar gibi, hatta daha çok korkarlar ve “Rabbimiz! Niçin bize savaşı yazdın? Ne olurdu bize azıcık bir müddet daha tanımış olsaydın” derler. Onlara de ki: “Dünya zevki ne de olsa azdır, ahiret, takva sahibi için daha hayırlıdır ve size kıl kadar dahi zulüm edilmez.” (en-Nisa 77)

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ

“Ey nebi! Muminleri savaşa teşvik et” (el-Enfal 65)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ وَلْيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

“Ey iman edenler! Kâfirlerden size yakın olanlarla savaşın. Onlar sizde bir şiddet bulsunlar. Bilin ki Allah muhakkak ki muttakilerle beraberdir.” (et-Tevbe 123)

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

“Fitne kalkıncaya ve din bütünüyle yalnız Allah’ın oluncaya kadar onlarla savaşın. Eğer vazgeçerlerse muhakkak Allah yaptıklarını görmektedir.” (el-Enfal 39)

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ

“Fitne kalkıncaya ve din yalnız Allah’ın oluncaya kadar onlarla savaşın. Eğer vazgeçerlerse artık zalimlerden başkasına düşmanlık yoktur.” (el-Bakara 193)

قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ

“Kendilerine kitap verilmiş olanlardan ne Allah’a, ne ahiret gününe iman etmeyenler, Allah’ın ve Rasulünün haram kıldığını haram saymayanlar ve hak dini din edinmeyenlere, alçalmış oldukları halde kendi elleriyle cizye verinceye kadar savaşınız.” (et-Tevbe 29)

أَلَا تُقَاتِلُونَ قَوْمًا نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ وَهُمْ بَدُّوْكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ أَتَخْشَوْنَهُمْ فَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ. قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِهِمْ وَيَنْصَرِّكُمْ عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ. وَيُذْهِبْ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ. أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا

وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِيجَةً وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

“Yeminlerini bozan, Rasulü yurdundan çıkarmaya azmeden ve üstelik ilk önce size saldırmaya başlayanlara karşı savaşmaz mısınız? Yoksa onlardan korkuyor musunuz? Eğer mümin iseniz her şeyden önce Allah'tan korkmalısınız. Onlarla savaşın ki Allah, sizin ellerinizle onları azaplandırınsın. Onları rezil ve rüsvay etsin. Nusretiyle sizi onlara muzaffer kılsın. Ve mumin bir kavmin yüreklerine şifa versin. Ve kalplerindeki öfkeyi gidersin. Allah dilediğine tevbe nasib eder. Allah alîm ve hakîmdir. Yoksa siz Allah içinizden cihad edenleri, Allah'tan, Rasulünden ve muminlerden başkasını dost ve sırdaş edinmeyenleri ayırd etmeksizin bırakılıverileceğinizi mi sandınız? Allah yaptıklarınızdan haberdardır.” (et-Tevbe 13-16)

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ نَصِيرًا. الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا

“Size ne oluyor ki Allah yolunda ve “Rabbimiz bizi halkı zalim olan şu şehirden çıkar, katından bize bir sahip gönder, katından bize bir yardımcı gönder” diyen mustazaf erkekler, kadınlar ve çocuklar uğrunda savaşmıyorsunuz? İman edenler Allah yolunda savaşırlar. Kâfir olanlarda tağut yolunda savaşırlar. O halde şeytanın velileri ile savaşın. Şüphesiz şeytanın hilesi zayıftır.” (en-Nisa 75,76)

Nebiler (aleyhimussalatu vesselam) ve onlarla beraber olanlar için şöyle buyuruyor:

وَكَايْنِ مِنَ نَبِيِّ قَاتِلَ مَعَهُ رَيْبُونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ

“Kendileriyle birlikte birçok rabbanilerin savaştığı nice nebiler gelip geçmiştir. Fakat Allah yolunda başlarına gelenlerden dolayı gevşemediler, zaafa uğramadılar. Boyun da eğmediler. Allah sabredenleri sever.” (Al-i İmran 146)

Ve kalpleri hasta olanlar için de şöyle buyuruyor:

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ فَإِذَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ مُحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَأُولَى لَهُمْ طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ فَلَوْ صَدَقُوا اللَّهَ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ

“İman edenler “Keşke (cihad) hakkında bir sure indirilse” derlerdi. Ama hükmü açık bir sure indirilip de, içerisinde savaş zikredilince kalplerinde hastalık olanların ölüm korkusuyla baygınlık geçiren bir kimsenin bakışı gibi sana baktığını görürsün. O, onlar için daha iyidir. İtaat edip güzel söz söylemeliydiler. Ama iş kesinleşince, eğer onlar, Allah’a karşı sadakat göstereceklerdi, bu elbet onlar için daha hayırlı olurdu.” (Muhammed 20,21)

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ. وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَاتَّبَعْنَاكُمْ هُمْ لِلْكُفْرِ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ. الَّذِينَ قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا قُلْ فَادْرَؤُوا عَنْ أَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

“İki ordunun karşılaştığı günde başınıza gelen musibet de Allah’ın izniyleydi ve muminleri ayırd etmek içindi. Ve hem de münafıklık yapanları ortaya çıkarmak içindi. Onlara “Geliniz, Allah yolunda savaşınız veya (hiç olmazsa) savunmaya geçiniz” denilmişti. Onlar ise “Biz savaşmasını (veya savaş olacağını) bilseydik arkanızdan gelirdik” demişlerdi. Onlar, o gün, imandan çok küfre yakındılar. Kalplerinde olmayanı ağızlarıyla söylüyorlardı. Allah onların gizlediklerini çok iyi bilendir. Kendileri oturup kardeşleri için “Eğer bize uysalardı öldürülmezlerdi” dediler. Onlara de ki: “Eğer iddianızda doğru iseniz, kendinizden ölümü geri çevirin”.” (Al-i İmran 166-168)

İşte Allah (celle ve ala)’nın bizzat savaşı emrettiği ayeti kerimelerden bazıları bunlardır. Bütün bu ayetleri ve diğer ayetleri ve savaşla alakalı varit olmuş hadisleri yok sayıp veya tahrif edip cihadı, nefis terbiyesiyle, davetle ve mâli hayır işleriyle sınırlandıranlar hüsrاندalar. Allah yolundan çıkmış, nefis ve hevalarının yollarına girmişlerdir. Müslümanların yolunu terk etmişlerdir ve bilerek veya bilmeyerek Allah düşmanlarının peşine takılmışlardır.

Yeryüzünün ve bütün insanlığın zulüm ve fesattan azad olması için, İslam şeriatının tek hâkim olması için ve Müslümanın hür ve aziz olması için Allah’ın emrettiği yol Allah yolunda savaştır.

فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ وَمَن يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ
فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا

“Artık dünya hayatı karşılığında ahireti satın alanlar Allah yolunda savaşsınlar. Kim Allah yolunda savaşıp da öldürülürse veya galip gelirse, ona pek büyük bir mükâfat vereceğiz.” (en-Nisa 74)

[1-](#) Lisânu'l-Arab, جَهَدَ maddesi.

[2-](#) Tâcu'l-Arûs, 7/537. Daru'l-Hidaye baskısı

[3-](#) Camiu'l-Beyan, 3/563. Muessesetu'r-Risale, birinci baskı h.1420

[4-](#) Tefsiru Mukatil bin Süleyman, 1/141. Daru'l-Kutubi'l-İlmiyye, birinci baskı h.1424

[5-](#) El-Mukaddimatu'l-Mumehhidat, 1/342. Daru'l-Ğarbi'l-İslami, birinci baskı h.1408

[6-](#) Camiu'l-Beyan, 9/85. Muessesetu'r-Risale, birinci baskı h.1420

[7-](#) Fethu'l-Kadîr, 4/277. El-Matbaatu'l-Kubra'l-Emiriyye, Bulak baskısı

[8-](#) Şerhu Muhatasari Halil, 3/108. Daru Sâdır baskısı

[9-](#) İânetu't-Talibîn, 4/180. Daru İhyai'l-Kutubi'l-Arabiyye baskısı

[10-](#) Fethu'l-Bâri, 6/3. Daru'l-Marife baskısı h.1379

[11-](#) Ravdu'l-Murbi, 199. Daru'l-Fikr baskısı